

Sygn. akt VI U 2228/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 marca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Janusz Madej

Protokolant – st. sekr. sądowy Jolanta Bieniaszewska

po rozpoznaniu w dniu 20 marca 2014 r. w Bydgoszczy

na rozprawie

odwołania A. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 17 czerwca 2013 r., znak:(...)

w sprawie A. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o emeryturę

I zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż przyznaje ubezpieczonemu A. M. prawo do emerytury od dnia (...)

II nie stwierdza odpowiedzialności Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Na oryginale właściwy podpis.

Sygn. akt VI U 2228/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 17 czerwca 2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. odmówił przyznania A. M. prawa do emerytury. Organ rentowy powołał się na przepisy art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U z 2009r. Nr 153,poz. 1227) i rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 z 1983 r., poz. 43.)

W uzasadnieniu powyższej decyzji organ rentowy wskazał, iż ubezpieczony nie spełnia wymogów określonych w /w przepisach, ponieważ nie udokumentował wymaganego 15 letniego okresu pracy w szczególnych warunkach.

Ubezpieczony złożył odwołanie od tej decyzji, wnosząc o jej zmianę poprzez przyznanie mu prawa do emerytury. Ubezpieczony na okoliczność wykonywania pracy w warunkach szczególnych wniósł o przeprowadzenie dowodu z zeznań wskazanych przez niego świadków.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. wniósł o oddalenie odwołania podtrzymując dotychczasowe stanowisko. Nadto pozwany wskazał, iż nie uwzględnił ubezpieczonemu jako pracy wykonywanej w warunkach szczególnych okresu zatrudnienia od dnia 2 lutego 1987 roku do dnia 31 stycznia 1991 roku oraz od dnia 1 lutego 1991 roku do dnia 24 września 1992 roku, bowiem ubezpieczony nie przedłożył wymaganych świadectw pracy w warunkach szczególnych.

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony A. M. (ur. dnia (...)) w dniu 24 maja 2013 złożył wniosek o przyznanie mu prawa do emerytury. Organ rentowy uznał za udokumentowany staż emerytalny (okresy składkowe i nieskładkowe) na dzień 1 stycznia 1999r. roku w wymiarze 26 lat, 10 miesięcy i 2 dni, w tym okres pracy w warunkach szczególnych w wymiarze 9 lat i 5 miesięcy. Ubezpieczony nie jest członkiem OFE.

- okoliczności bezsporne

Sporną pozostawała okoliczność czy ubezpieczony przez okres co najmniej 15 lat był zatrudniony w warunkach szczególnych.

Sąd przeprowadził postępowanie dowodowe, na podstawie, którego ustalił następujący stan faktyczny :

Ubezpieczony A. M. w okresie od dnia 2 lutego 1987 roku do dnia 31 stycznia 1991 roku był zatrudniony w Zrzeszeniu (...) w B.. Ubezpieczony był zatrudniony na stanowisku kierowcy samochodów ciężarowych powyżej 3,5 tony, były to samochody chłodnie marki S., (...), (...), M.. Ubezpieczony przewoził grzyby do skupu za granicę. Przeglądy samochodów były przeprowadzane przez warsztaty specjalistyczne, drobne awarie które występowały w trasie ubezpieczony w miarę możliwości usuwał osobiście.

Następnie w okresie od dnia 1 lutego 1991 roku do dnia 24 września 1992 roku ubezpieczony był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w Polsce (...). Ubezpieczony również pracował jako kierowca samochodu ciężarowego powyżej 3,5 tony. Ubezpieczony zajmował się przewozem odzieży, w drodze powrotnej woził materiały do szycia. Ubezpieczony był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy, nie miał dłuższych przerw w pracy, jak również nie korzystał z urlopów bezpłatnych. Ubezpieczony uprawnienia do kierowania samochodami ciężarowymi posiada od 1979 roku.

-dowód: zeznania świadków: M. G., T. J., S. R., Z. S. zapis AV k. 31 v akt sądowych, zeznania ubezpieczonego zapis AV k. 31v akt sądowych.

Sąd uznał zeznania świadków oraz ubezpieczonego złożone na okoliczność charakteru wykonywanej pracy za wiarygodne, z zeznań złożonych przez świadków - byłych pracowników Przedsiębiorstwa (...) w Polsce oraz Zrzeszenia (...) - wynika jednoznacznie, iż odwołujący wykonywał pracę kierowcy samochodu ciężarowego powyżej 3,5 tony.

Sąd zważył, co następuje:

Sąd dokonał oceny omówionego wyżej stanu faktycznego w kontekście przepisów art.184 i 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j.Dz. U. z 2009 roku Nr 153,poz.1227) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 z 1983 r., poz. 43.)

Zgodnie z treścią art. 184. ust 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32-34, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz

2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego (art. 184 ust 2)

Zgodnie z treścią art.32 ust 1 cytowanej wyżej ustawy ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1 (65 lat dla mężczyzn, 60 lat dla kobiet.)

Dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa w cytowanym wyżej przepisie, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych.)

Z kolei przepisy rozporządzenia wykonawczego z dnia 7 lutego 1983r, które nadal zachowały swoją moc na warunkach określonych w art. 32 ust. 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 162, poz. 1118 ze zm.), mają zastosowanie do wszystkich pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Zgodnie z § 2 tego rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku, a okresy te stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy.

Niemniej jednak należy wskazać, iż w przypadku, gdy zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczeń potwierdzających okresy wykonywania pracy w szczególnych warunkach z przyczyn od siebie niezależnych, art. 472 i 473 k.p.c. umożliwiają ustalenie tych okoliczności w drodze postępowania odwoławczego przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych. Zgodnie z ww. artykułami w postępowaniu w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych każdy fakt mający wpływ na prawo do świadczenia lub jego wysokość może być dowodzony wszelkimi środkami, które sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe. Sąd nie jest związany środkami dowodowymi określonymi dla dowodzenia przed organem rentowym.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe pozwala na dokonanie ustalenia, iż ubezpieczony w spornym okresie czasu wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracę w warunkach szczególnych w rozumieniu cytowanego przepisu art. 32 ust 1, ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Wykonywana przez niego praca wymieniona jest w wykazie „A” w dziale VIII poz. 2 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 z 1983 r., poz. 43.) i jest pracą o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości.

Mając powyższe na uwadze należy stwierdzić, że ubezpieczony legitymuje się wymaganym ponad 15-letnim okresem zatrudnienia w warunkach szczególnych, uprawniającym do wcześniejszej emerytury na mocy cytowanego art. 32 w zw. z art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Zaliczenie wymienionego wyżej okresu spowodowało, że odwołujący spełnia warunki konieczne do przyznania emerytury określone w cytowanych wyżej przepisach ustawy emerytalnej z dnia 17 grudnia 1998 roku i § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 z 1983 r., poz. 43 ze zm.)

Mając powyższe na uwadze Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc zmienił decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury od dnia osiągnięcia przez niego 60 roku życia.

W punkcie II wyroku Sąd , na podstawie przepisu art. 118 ust.1a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z FUS , z urzędu orzekł w przedmiocie odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Zdaniem Sądu Okręgowego w okolicznościach przedmiotowej sprawy brak było podstaw do stwierdzenia odpowiedzialności organu rentowego, pomimo uwzględnienia odwołania ubezpieczonego. Ubezpieczony za sporny okres zatrudnienia nie przedłożył wymaganego świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

Mając na uwadze sformalizowany przebieg postępowania przed organem rentowym , jak również występujące ograniczenia dowodowe, do przyznania ubezpieczonemu prawa do żądanego świadczenia konieczne było przeprowadzenie postępowania dowodowego na okoliczność świadczenia przez odwołującego zatrudnienia w warunkach szczególnych.

SSO Janusz Madej